

Sygn. akt I CSK 431/12

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku H. Z.
przy uczestnictwie W. Z.
o podział majątku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 lutego 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 lutego 2012 r.,

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Uczestnik postępowania W. Z. zaskarżył skargą kasacyjną postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 lutego 2012 r., oddalające jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 3 sierpnia 2011 r. wydanego w sprawie o podział majątku wspólnego. Wspólność między małżonkami ustała w wyniku rozwodu orzeczonego w 1998 r. Po uzgodnieniu przez byłych małżonków w toku postępowania pierwszoinstancyjnego sposobu podziału majątku, sporne pozostało jedynie rozliczenie nakładów uczestnika na majątek wspólny i kwestia rozłożenia ewentualnej dopłaty dla wnioskodawczynie na raty. Sąd Rejonowy ustalił niesporny skład majątku wspólnego i równe w nim udziały byłych małżonków. Oddalił wniosek uczestnika o ustalenie, że został dokonany nakład z majątku wspólnego na majątek wnioskodawczynie H. Z. w wysokości 10.000 USD, ustalił natomiast, że uczestnik dokonał nakładu ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny w kwocie 16.960 zł. Sąd Rejonowy dokonał podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu oraz środków pieniężnych na rachunkach bankowych uczestnikowi, a wnioskodawczynie nieruchomości gruntowej w D. Zasądził ponadto od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę 79.582,72 zł tytułem dopłaty do wartości jej udziału w majątku wspólnym, płatną w terminie 30 dni od daty uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi jej płatności. Uczestnik w apelacji zakwestionował jedynie nierozłożenie dopłaty na raty. Sąd odwoławczy podzielił jednak stanowisko Sądu Rejonowego o niecelowości żadanego przez uczestnika sposobu uiszczenia dopłaty, zwracając uwagę, że od ponad 4 lat powinien się on liczyć z koniecznością uiszczenia dopłaty, że rozłożenia dopłaty na wieloletnie raty nie uzasadnia sytuacja życiowa i materialna uczestnika, a ponadto, że ratałna spłata byłaby równoznaczna z kredytowaniem go przez byłą żonę mimo, iż to on otrzymał najbardziej wartościowy składnik majątku wspólnego.

Skargę kasacyjną uczestnik oparł na podstawie naruszenia prawa materialnego, zarzucając niezastosowanie art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.o. prowadzące do odmowy rozłożenia raty kwoty 79.582,72 zł.

W konkluzji wniósł o uchylenie i zmianę zaskarżonego postanowienia w całości poprzez orzeczenie o rozłożeniu kwoty w wysokości 79.582,72 zł, zasądzonej na rzecz wnioskodawczyni tytułem dopłaty wartości jej udziału w majątku wspólnym, na raty na okres 10 lat; ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawach o podział majątku wspólnego skarga kasacyjna jest dopuszczalna wówczas, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa od 150.000 zł (art. 519¹ § 2 k.p.c.). Wprawdzie skarżący oznaczył w skardze wartość przedmiotu zaskarżenia jako odpowiadającą całej wartości majątku wspólnego, ustalonej w toku postępowania, jednak zarówno przedmiot, o którym orzekał Sąd drugiej instancji na skutek apelacji uczestnika, jak też zarzuty i wnioski skargi kasacyjnej jednoznacznie wskazują, że skarga kasacyjna odnosi się jedynie do sposobu, w jaki skarżący ma uiścić należną wnioskodawczyni dopłatę. Jakkolwiek określenie wartości przedmiotu zaskarżenia, który stanowi żądanie rozłożenia świadczenia na raty, jest trudne do ekonomicznego ujęcia i powinno być określone przez skarżącego (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 1971 r., III CZP 95/70, OSNC 1971/6/96 i z dnia 21 czerwca 2012 r., III CZP 35/12, Biul. SN 2012/6/10), jednak przyjąć należy, że wartość ta nie może przekraczać rozmiaru świadczenia, które ma podlegać ratalnej spłacie. W tzw. sprawach działowych do sądu należy nie tylko ustalenie wartości majątku podlegającego podziałowi, ale także wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego, co oznacza, że Sąd Najwyższy nie jest związany wartością przedmiotu zaskarżenia podaną w skardze kasacyjnej, która nie została sprawdzona przez sąd odwoławczy. W niniejszej sprawie rzeczywista wartość zaskarżenia nie jest wyższa od 79 582,72 zł, co oznacza, że nie sięga granicy, od której możliwe staje się zaskarżenie postanowienia o podziale majątku wspólnego skargą kasacyjną. W konsekwencji skarga kasacyjna uczestnika podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

